

Občina Ivančna Gorica

Prijetno domače

Točka 7

Občina Ivančna Gorica
Municipality of Ivančna Gorica

Sokolska ulica 8, SI-1295 Ivančna Gorica, EU
T +386 0 1 7812 100, F +386 0 1 7812 120
E obc.ivancna.gorica@siol.net
W ivancna-gorica.si

Številka: 410-0080/2024

Datum: 11. 11. 2024

STATUS DOKUMENTA: POROČILO

ZADEVA: POROČILO O REALIZACIJI AKCIJSKEGA PROGRAMA SVETA ZA STAROSTI PRIJAZNO OBČINO IVANČNA GORICA ZA LETO 2023

- 1. Predlog besedila sklepov občinskega sveta:** Občinski svet Občine Ivančna Gorica se je seznanil s Poročilom o realizaciji akcijskega programa Sveta za starosti prijazno občino Ivančna Gorica za leto 2023.
- 2. Predlagatelj:** Dušan Strnad, župan Občine Ivančna Gorica.
- 3. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:** Milena Vrenčur, vodja Sveta župana za starosti prijazno občino.
- 4. Izjava, da je gradivo obravnaval pristojni odbor ali komisija občinskega sveta:** Gradivo bo obravnaval Odbor za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti.
- 5. Predlog morebitnega skrajšanja poslovnih rokov za obravnavo:** /
- 6. Ocena finančnih posledic sklepov:** /
- 7. Kratek povzetek gradiva:** V prilogi.

Dušan Strnad, župan

Priloga:

- Poročilo o realizaciji akcijskega programa Sveta za starosti prijazno občino Ivančna Gorica za leto 2023.

Občina Ivančna Gorica

Prijetno domače

POROČILO O REALIZACIJI AKCIJSKEGA PROGRAMA SVETA ZA STAROSTI PRIJAZNO OBČINO ZA LETO 2023

S sklepom je bil 28. 2. 2023 imenovan nov Svet župana za spremljanje problematike starejših občanov in spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja (v nadaljevanju: Svet) v sestavi: Milena Vrenčur (vodja), Tomaž Smole (predstavnik občinskega sveta), Emilija Zaletel (predstavnica DU Ivančna Gorica), Majda Verbič (predstavnica DU Šentvid pri Stični), Anica Zupančič (predstavnica DU Višnja Gora), Milan Goršič (predstavnik projekta Prostofer), Jože Gregorič (predstavnik društva UTŽO Ivančna Gorica), Nada Hauptman (predstavnica DU Stična), Jasmina Selko (predstavnica OŠ Stična), Andreja Zorec (predstavnica DPŽ Ivanjščice), Suzana Kocmur (predstavnica Vrtca Ivančna Gorica). Predstavnik mladih naj bi bil imenovan naknadno. Zapisnike in logistiko sta vodili Rozalija Smrekar in Danijela Pirman, strokovni sodelavki Občine Ivančna Gorica.

Svet je v letu 2023 imel 6 sej, od tega je bila 1 seja izvedena v okviru komisije za ocenjevanje najizvirnejše božično-novoletne voščilnice v letu 2023.

Svet je v letu 2023 deloval v skladu s sprejetim programom. V življenje starejših je epidemija Covida izpred dveh let začrtala v njihov način življenja trajne spremembe. Ne samo, da se materialno stanje poslabšuje, nastajajo težave na različnih področjih v življenju starejših. Problem komunikacije je v odnosu in spoštovanju do starejših, ki je povezan z načinom življenja starejših v občini. Težave se pojavljajo npr. ob prijavih za sprejem pri zdravniku in sploh ob prijavih za različne storitve itd. Vse storitve so starejšim težje dosegljive, materialno stanje se poslabšuje, odnos do starostnikov je na mnogih področjih vse manj primeren, spoštovanje ni prisotno na nivoju, kot bi se pričakovalo. Svet se je trudil, da bi v okviru svojih zmožnosti starejšim pomagal pri lažjem preživetju, organiziral je druženja in jih spodbujal komunicirati in sodelovati med seboj, z mlajšo in srednjo generacijo. Ugotavlja se, da je osamljenost starejših še vedno temeljni problem, kljub naglemu razvoju komunikacijskih sredstev. Še več, ta razvoj odmika starejše od dogajanj. Z organizacijo različnih aktivnosti je Svet omogočil druženja z osnovnošolci, z vrtcem, ZŠAM, Zdravstvenim domom Ivančna Gorica, srednješolci, Domom za starejše občane Grosuplje, obiski na domu itd. Stike s starejšimi je možno delno vzdrževati, tako s tistimi, ki so doma ali pa v domovih za starejše. Vsekakor pride prav, da so nameščeni čim bliže svojega doma. Dejstvo pa je, da so še vedno naši starejši občani nameščeni v domovih po Sloveniji in celo na Hrvaškem občasno. Člani Sveta se trudimo, da bi bila starost naših občanov v danih okoliščinah čim bolj prijazna. Imamo pa izključno svetovalno možnost.

Občina Ivančna Gorica na področju socialnega varstva zagotavlja storitve skladno z zakonodajo. Področje porabe socialnega varstva je razdeljeno na posamezne sklope, višina porabe proračunskih sredstev Občine Ivančna Gorica za programe socialnega varstva za leto 2023 je razvidna iz spodnje tabele:

Občina Ivančna Gorica

Prijetno domače

Proračunska postavka/leto	2021	2022	2023
Pomoč staršem ob rojstvu otroka	40.600,00	34.000,00	44.200,00
Sofinanciranje zdravstvenega letovanja otrok	8.400,00	8.400,00	8.400,00
Sofinanciranje pomoči družini na domu	106.769,55	108.977,63	113.352,02
Financiranje družinskega pomočnika	26.558,78	1.764,76	/
Sofinanciranje bivanja v socialnih zavodih	324.362,19	366.205,81	298.974,72
Dnevni centri za starejše	9.805,93	19.457,42	15.088,50
Enkratne soc. pomoči zaradi mater. ogroženosti	134.437,24	11.882,71	12.462,81
Pomoč pri uporabi stanovanja (subvenc. najemnin)	15.817,58	15.219,32	15.272,26
Plačilo pogrebnih stroškov za umrle brez dedičev	3.649,79	1.988,52	3.572,26
Sodelov. z nevladnimi org. (sofinanciranje društev)	10.999,99	11.000,00	13.999,90
Sofinanciranje dejavnosti Rdečega križa	9.700,00	9.700,00	11.700,00

V letu 2023 oz. 1.1.2024 je bilo v Občini Ivančna Gorica 18.114 prebivalcev, delež prebivalstva starih več kot 65 let je bil 16,8 %.

Podatek o uporabnikih pomoči na domu v decembru 2023 pove, da je bilo le - teh 59.

Podatek iz decembra 2023 pove, da je bilo v zavodih za starejše občane iz Občine Ivančna Gorica 37 oskrbovancev, ki so sofinancirani s strani Občine. Ugotovili smo tudi, da so čakalne dobe za sprejem v zavod predolge, nikakor se ne upošteva želja naših občanov, zlasti za sprejem v Dom starejših Grosuplje.

ZAVOD	število vključenih oseb 31.12.2023
ŽELVA LJUBLJANA	1
CUDV ČRNA NA KOROŠKEM	2
VDC NOVO MESTO	1
VDC TONČKE HOČEVAR LJUBLJANA	2
CUDV DRAGA, IG	9
(SVZ DUTOVLJE) DOM NA KRASU	1
DOM UPOKOJENCEV IN OSKRBOVANCEV IMPOLJCA	4
DRUŠTVO NOVI PARADOKS	2
DOM STAREJŠIH OBČANOV GROSUPLJE	5
DOM STAREJŠIH OBČANOV ČRNOMELJ	1
DOM LUKAVCI	2
ZAVOD SVETE TEREZIJE VIDEM DOBREPOLJE	1
DOM STAREJŠIH OBČANOV TISJE	1
DOM STAREJŠIH OBČANOV TREBNJE	2
DOM TABOR	1
CENTER STAREJŠIH ČRNUČE - DEOS	1
ZAVOD SV. CIRILA IN METODA	1

Skupaj: 37

Svet je v letu 2023 izvedel v okviru svojega programa naslednje aktivnosti:

1. Ugotavljanje težav starejših v novo nastajajočih razmerah in nudenje pomoči.

Novo nastajajoče spremembe v naši družbi in njenem razvoju imajo pozitivne in veliko negativnih posledic za starejše. Digitalizacija razvoja družbe prinaša nagle spremembe v način življenja in vsem starejšim ni omogočeno ali premalo, da bi osvojili nova znanja, ki pa so nujna za normalno življenje v tem času in v tej družbi. Sporazumevanje je težje, ker digitalizacija pomeni za starejše določeno oviro, saj je računalnikov in pametnih telefonov med starejšimi malo, več je starejših, ki jih nimajo tudi zaradi finančnega stanja. Želja po druženju se posledično vse bolj umika, starejši se vse bolj zapirajo v svoje okolje. Problem je naročanje pri zdravniku, zobozdravniku, na fizioterapijo. Želja je, da ostanejo poleg digitalnih oblik še naprej vabila, obvestila, napotnice...na papirju za obveščanje starejših. Starejši še vedno radi prebirajo različne časopise in zato zelo jasno izražajo željo, da bi občinsko glasilo Klasje prihajalo na domove pogosteje in ne samo enkrat mesečno.

Kar se tiče znanja uporabljanja telefonov in računalnikov iščemo različne oblike oz. možnosti. Pohvale vredno je sodelovanje med Srednjo šolo Josipa Jurčiča in našim Svetom. Izvedba sodelovanja med dijaki in starejšimi je učinkovita, vez ostane še po končanem izobraževanju in ima učinkovit medgeneracijski pomen. To je sicer samo kapljica v morje glede širjenja znanja med starejšimi, vendar je odličen primer. SŠJ se zahvaljujemo za njihov brezplačni trud.

Nekatera DU so za svoje člane tudi sama organizirala in financirala tovrstno izobraževanje.

O materialnem stanju posameznih starejših občanov se nismo ukvarjali, poznani podatki pa kažejo na revno življenje večine upokojencev in je povsem jasno, da je nujno urediti problem pokojnin na državnem nivoju.

2. Projekt PROSTOFER v povezavi z Zlato mrežo v letu 2023.

Projekt in njegova izvedba pomeni učinkovito pomoč pri prevozi starejših in deluje v polni meri. Prevozi Prostofer z vozniki prostovoljci se odvijajo vsakodnevno in aktivnost se je pokazala za starejše zelo dobrodošla in nujno potrebna. V letu 2023 je bilo petnajst aktivnih voznikov. Trinajst voznikov je članov ZŠAM, dva pa sta iz civilne družbe. Šoferji so z električni vozilom Renault ZOE opravili 325 voženj na naslednjih relacijah: Ljubljana, Novo mesto, Brežice, Trbovlje, Celje, Kočevje in Ivančna Gorica z okolico. Prevozi se odvijajo največ v zdravstvene namene, pa tudi iz okoliša občine v Ivančno Gorico v ZD in tudi za nekatere druge potrebe npr. fizioterapija, banka, upravna enota, nakupi itd. Problem parkiranja se je po sklepu Sveta uredil, je pa po predlogu ZŠAM urediti še obstoječe manjše težave. Urediti je potrebno problem obveščanja, saj ima velika večina starostnikov samo stacionarne telefone. Tudi čakalna doba je predolga. Zagotoviti bo potrebno še dodatne voznike.

Prevozi starejših, ki jih izvajajo vozniki ZŠAM v svojem prostem času in brezplačno, je odgovorna naloga. Svet župana za starosti prijazno občino se lepo zahvaljuje vsem voznikom, tem pokončnim ljudem, ki prostovoljno, odgovorno in brezplačno izvajajo v svojem prostem času tako zahtevne in tako potrebne naloge. HVALA.

3. Poročila predstavnikov DU po izvedenih občnih zbiorih o mnenjih, problemih in aktivnostih upokojencev.

To je edina redna naloga članov Sveta in pomeni pomembno povezavo s terenom. Sporočila upokojencev so pomemben vir poznavanja stanja starejših, prikaz potreb in problemov, s katerimi se soočajo in pohval zlasti mlajšim, ki se v okviru medgeneracijskih programov zelo trudijo polepšati tretje življenjsko obdobje našim občanom. Povedano je bilo ponovno, da so upokojenci izrazili željo in potrebo po domu za starejše v občini in sicer v centru Ivančne Gorice zaradi različnih dejavnikov in potreb v domu nastanjenih občanov.

Povedano je bilo, da se pripravlja gradnja doma za starejše v Višnji Gori, da se pripravlja za to ustrezna dokumentacija v letu 2023. Projekt v Višnji Gori je izjemnega pomena in potreba. Svet župana za starosti prijazno občino je kljub tej gradnji sprejel ponovno sklep, da je tudi v centru občine potrebno zgraditi dom za starejše s storitvami pomoči in nege na domu, z možnostmi medgeneracijskega druženja in dnevnim varstvom.

4. Hiša kranjske čebele v Višnji Gori je za starejše iz Višnje Gore in okolice pomembna, saj imajo tu možnost se srečevati in izvajati najrazličnejše dejavnosti.

5. Prireditev VSI SMO ENA GENERACIJA je srčika medgeneracijskih druženj.

Dogodek VSI SMO ENA GENERACIJA je v naši občini že tradicionalen in je bil realiziran v mesecu septembru, v skladu s programom Sveta. To je medgeneracijsko srečanje, ki je izvedeno s kulturnim dogodkom in različnimi predstavitvami na stojnicah in pomeni pomembno povezavo naših občanov. To je bila do sedaj ena najlepših prireditev tudi zaradi ugodnega prostora in razigranih nastopov najmlajših iz vrtca in učencev osnovnih šol v občini ob prepletanju predstavitev starejših kulturnih programov. Posebej je treba pohvaliti učence OŠ Stična, zlasti za prijazno in sproščeno vodenje kulturnega programa. Starejšim so pripravili lepo popoldne, polno optimizma in pozitivnega doživljanja življenja v veseli in mladi družbi. Vse aktivnosti so bile izpeljane po načrtih, udeležencev je bilo veliko, med njimi veliko starejših. Zanimivi so bili tudi razgovori, izvedeni s 14. razstavljalci na stojnicah. Tako potrebno medgeneracijsko druženje se je razvilo za starejše v srečen dogodek in potrebo, ter lepa HVALA vsem prisotnim, nastopajočim in gledalcem. Takih srečanj si še želimo, so koristna za vse generacije!

6. Izdelava novoletnih voščilnic.

Tudi v letu 2023 je bil razpisan projekt izdelovanje novoletnih voščilnic za starejše. Odziv na razpis je bil zelo pohvalen. Voščilnice so pridno izdelovali v vrtcu, osnovnih šolah, srednji šoli, v društvih upokojencev, veliko pa je bilo tudi izredno lepo izdelanih individualnih izdelkov. Na razpis je prispelo 287 voščilnic, ki jih člani Sveta vsako leto kuvertiramo z nalepko Svet za starejše. Najlepše voščilnice so bile nagrajene. Razglasitev prazničnih voščilnic je bila na dogodku županovo Novoletno srečanje, 20.12.2023, v Temenici, v Gostišču Jap. Vse so bile razstavljene tudi v občinski sejni sobi na ogled za OS in ostale obiskovalce. Voščilnice so vsako leto poslane najstarejšim občanom in občankam za božično in novoletno voščilo. Tudi za to pozornost so naši najstarejši zelo hvaležni, saj se jim tudi na ta način polepšajo zadnji dnevi v letu. Njihove lučke v očeh, marsikdaj pa tudi kakšna solza, pomenijo zahvalo vsem, ki jim namenite tako prisrčno pozornost.

7. Program izobraževanja starejših v knjižnici.

Predstavnica Knjižnice Ivančna Gorica je predstavila članom Sveta izvajanje posebnega programa za seniorje. Načrtovani model se že izvaja v nekaterih knjižnicah tudi preko Simbioze. Ponudba za starejše obsega različne aktivnosti kot seznanimitev z aplikacijo Cobiss, preko katere si posameznik lahko samostojno naroči, rezervira, pregleduje knjige, ureja plačila naročnine. V programu je tudi predstavitev aplikacije Biblos, to je elektronsko branje knjig na računalniku, tablici in mobilnem telefonu, uporaba elektronskih bralnikov, uporaba in izposoja preko knjigomata, prevzem knjige preko paketomata. Organiziran je tudi dan za pogovor oz. bralni klub, pripovedovalništvo. Cilj je, da knjižnica nameni več pozornosti starejšim in naj predstavlja t.i. socialni prostor. Vsak član Sveta zastopa svoje okolje, zato je naloga članov Sveta, da v svojem okolju zainteresiranim starejšim občanom predstavijo možnosti vključevanja v Knjižnici Ivančna Gorica. V pripravi je tudi možnost organizacije dostave knjig na dom manj pokretnim osebam in starejšim.

Občina Ivančna Gorica

Prijetno domače

8. Prioritetna potrebna organizacija socialne oskrbe za starejše ni bila realizirana.

To pomeni, da bi bili starejšim na razpolago psiholog, pedagog, socialni delavec in gerontolog, na katere bi se starejši lahko obrnili v času stiske, če bi potrebovali določeno informacijo. Nujna je tudi organizacija brezplačnega pravnega svetovanja, oziroma nudenje pravnih podukov starejšim.

9. Projekt STAREJŠI ZA STAREJŠE

Izvaja se v DU Višnja Gora in DU Ivančna Gorica, medtem, ko se v DU Stična in DU Šentvid pri Stični aktivnost še ni začela. V DU Ivančna Gorica se ta program odvija že 18. leto. V letu 2023 je na terenu 8 prostovoljcev opravilo 641 obiskov in 93 pomoči starejšim (druženje, prevozi iz trgovine, male družinske pomoči). Starejši so obiskov v veliki meri veseli in zanje hvaležni. Prostovoljci delajo brezplačno s svojo dobro voljo, iz denarja, ki ga DU prejmejo od vodenja programa, dobijo povrnjene le stroške prevozov.

10. Ostale dejavnosti.

Člani Sveta smo ponosni, da tudi individualno delamo na določenih področjih, zlasti tiste, ki jih zastopamo v Svetu. Posebej je treba pohvaliti prireditve v vrtcu Videk v mesecu aprilu, OŠ Ferda Vesela se lahko pohvali z dvema odličnima delavnicama skupaj s Papirčkaricami iz Doba in člani Sveta in s sodelovanjem pri pouku z branjem zgodb ljudskega pripovedovalca Resnika. Tudi z drugimi šolami je bilo odlično sodelovanje z nastopi na prireditvah.

V sejni sobi je bilo izvedeno predavanje zeliščarice ga. Jožice Pivec in sicer o uporabi različnih zelišč in začimb v vsakdanjem življenju. Zanimivo je bilo tudi predavanje o vplivu težkih kovin na zdravje. Redni so pogovori o dolgotrajni oskrbi za starostnike. Predlagano je bilo, da se za občane na določenih mestih postavijo klopce npr. v bližini nakupovalnega centra Spar, pri ZD Ivančna Gorica, pri Knjižnici, tako se uporablja kar oporni zid pri Knjižnici itd. Skratka, treba je izdelati načrt postavitve klopic na javnih mestih v Ivančni Gorici in realizirati projekt. Nekaj od tega je sicer realizirano. Kaže se tudi potreba po javnem stranišču. Problem so tudi pasji iztrebki, predvsem pa odnos do tega, saj je Ivančna Gorica strnjeno in postalo je urejeno naselje.

Pod točko razno na sejah člani povemo za sproti opažene pomanjkljivosti, ki lahko izboljšajo življenje vseh občanov. Ob vsaki odpravljeni pomanjkljivosti čutimo člani Sveta tudi osebno zadovoljstvo. Tako se bomo trudili še naprej.

V Poročilu želim poudariti, da v pogovorih z upokojenci in sploh s starejšimi mnogokrat opazim pozitivni odnos do bivanja v naši občini in mnogi z veseljem povedo, da jim je bivanje na starost v naši občini, ki je urejena, lepo, da radi preživljajo starost tu in so SREČNI.

Poročilo pripravila:

Milena Vrenčur, vodja Sveta župana za starosti prijazno občino

Številka: 410-0080/2024

Ivančna Gorica, dne __. __. 2024